

CEZ CHORZÓW S.A.

I N F O R M A T O R
dot. wymagań ochrony środowiska
w CEZ Chorzów S.A.

dla firm zewnętrznych i podwykonawców wykonujących na
terenie zakładu zlecone prace

W CEZ Chorzów S.A. obowiązuje System Zarządzania Środowiskowego (SZŚ) zgodny z normą ISO 14001:2015, w ramach którego Spółka przyjęła politykę środowiskową oraz cele i zadania do realizacji w obszarze środowiskowym.

Działalność na terenie zakładu podmiotów zewnętrznych, świadczących usługi dla CEZ Chorzów S.A. wpisuje się w tzw. aspekty środowiskowe działalności przemysłowej prowadzonej na terenie zakładu.

Integralną częścią SZŚ są procedury dotyczące obszaru środowiskowego (np. regulujące zasady postępowania z odpadami przemysłowymi, zasady utrzymania porządku i czystości na terenie zakładu, zasady reagowania na emisje awaryjne, w tym wycieki).

Pracownicy podmiotów zewnętrznych muszą być świadomi obowiązujących na terenie CEZ Chorzów wymagań związanych z obszarem ochrony środowiska.

W związku z tym są oni zobowiązani do odbycia szkolenia dotyczącego podstawowych zasad ochrony środowiska.

1. Informacje ogólne

- 1.1. Firmy wykonujące prace dla CEZ CHORZÓW są zobowiązane przygotowywać i organizować oraz prowadzić prace w sposób zapobiegający:
 - 1.1.1. wypadkom,
 - 1.1.2. pożarom,
 - 1.1.3. degradacji środowiska,
 - 1.1.4. uszkodzeniom urządzeń, instalacji oraz narzędzi, itp.
- 1.2. W razie gdy jednocześnie w tym samym miejscu wykonują pracę pracownicy zatrudnieni przez różnych pracodawców, pracodawcy ci mają obowiązek:
 - 1.2.1. współpracować ze sobą,
 - 1.2.2. ustalić zasady współdziałania uwzględniające sposoby postępowania w przypadku wystąpienia zagrożeń dla środowiska.
- 1.3. W trakcie szkoleń realizowanych przez CEZ Chorzów każdy pracownik Zleceniobiorcy (łącznie z kierownictwem) jest informowany m.in. o obowiązujących na terenie zakładu wymaganiach ochrony środowiska oraz zasadach postępowania wynikających z wdrożonego Systemu Zarządzania Środowiskowego według normy PN-EN ISO 14001, w tym o wymaganiach procedur zakładowych zawierających również pewne zapisy dotyczące podmiotów zewnętrznych prowadzących zlecone prace (procedura *NRG_8.3. Gospodarka odpadami i produktami ubocznymi*, procedura *NRG_8.11. Identyfikowanie, zapobieganie i nadzorowanie awaryjnych emisji do środowiska oraz likwidacja ich skutków*, procedura *NRG_8.12. Utrzymanie czystości i porządku na terenie zakładu*).
- 1.4. Dodatkowo pracownik komórki organizacyjnej CEZ Chorzów bezpośrednio odpowiedzialny za nadzorowanie zleconych prac zobowiązany jest do poinformowania pracowników Zleceniobiorcy o obowiązujących w CEZ Chorzów wymaganiach wskazanych w ww. pkt. 1.3 (w tym m.in. w kontekście postępowania z odpadami wytworzonymi przez Zleceniobiorcę w trakcie świadczonych usług i prowadzenia ewidencji/zapisów w tym zakresie) oraz do kontroli Zleceniobiorców pod kątem przestrzegania tych wymagań.
- 1.5. Przekazanie ww. informacji do Zleceniobiorcy dokonywane jest poprzez przekazanie niniejszego „Informatora” (wydruk lub wersja elektroniczna przesłana na adresy mailowe Zleceniobiorcy).
- 1.6. Zleceniobiorca jest zobligowany do zapoznania się z treścią Informatora (w przypadku kierownictwa Zleceniobiorcy obowiązek ten obejmuje również poinformowanie podległych pracowników i przekazanie im Informatora) oraz do ścisłego przestrzegania zasad wskazanych w tym dokumencie.

2. Zasady dotyczące przestrzegania przepisów o ochronie środowiska przez firmy wykonujące zamówione roboty na terenie CEZ CHORZÓW oraz inne firmy działające na tym terenie.

- 2.1. Pracownicy Zleceniobiorców, czyli firm działających na terenie CEZ CHORZÓW oraz wykonawców zleconych robót, są zobowiązani do stosowania zasad ochrony środowiska i przestrzegania obowiązujących w tym zakresie przepisów, w tym do:
 - ochrony gleby i powierzchni ziemi przez niedopuszczenie do zanieczyszczeń szkodliwymi substancjami, np. olejami, smarami, farbami, produktami zawierającymi składniki trujące,
 - składowania materiałów przewidzianych do wykonania robót i powstałych odpadów w miejscach uzgodnionych z gospodarzem terenu, w sposób zapewniający ochronę środowiska,
 - oszczędnego korzystania z wody,
 - odprowadzania ścieków poprodukcyjnych do urządzeń kanalizacyjnych zakładu tylko po uzgodnieniu z DIR oraz Głównym Specjalistą ds. Gospodarki Wodno-Chemicznej (zabrania się wprowadzania do kanalizacji zakładu substancji szkodliwych i trujących lub wylewania ich na powierzchnię),

- utrzymywania czystości i porządku na użytkowanym terenie lub obiekcie włącznie z oczyszczaniem dróg zakładu.
- regularnego usuwania z terenu CEZ CHORZÓW odpadów należących do Wykonawcy robót i powstałych w związku z prowadzeniem prac w ramach świadczonej usługi (w miarę potrzeb w trakcie trwania prac oraz niezwłocznie po zakończeniu prac – co do zasady odpady należące do Zleceniobiorcy mają być usuwane z terenu zakładu na bieżąco, by nie dochodziło do ich nadmiernego gromadzenia).
- zorganizowania miejsc magazynowania odpadów należących do Wykonawcy robót i powstałych w związku z prowadzeniem prac w ramach świadczonej usługi (dotyczy odpadów, dla których zachodzi konieczność tymczasowego magazynowania – Zleceniobiorca oznacza miejsca magazynowania wytwarzanych przez siebie odpadów ustalone uprzednio z pracownikiem CEZ Chorzów odpowiedzialnym za nadzór zleconych prac).
- magazynowania wytworzonych odpadów w kontenerach/pojemnikach Zleceniobiorcy w taki sposób by zapewniona była ochrona gruntu przed zanieczyszczeniem (dotyczy odpadów, dla których istnieje prawdopodobieństwo zanieczyszczenia powierzchni gruntu), a w przypadku materiałów pylistych także w sposób przeciwdziałający pyleniu (tj. niezorganizowanej, wtórnej emisji pyłu do powietrza).

2.2. Zabrania się:

- zanieczyszczania terenów należących do CEZ CHORZÓW,
- emitowania do powietrza i wprowadzania do ścieków oraz gleby substancji chemicznych bez uzgodnienia z CEZ CHORZÓW oraz – w razie takiego obowiązku – ze stosownym organem ochrony środowiska wydającym pozwolenia,
- wycinania drzew i krzewów na terenie CEZ CHORZÓW bez uprzedniego uzgodnienia wycinki z CEZ Chorzów oraz uzyskania zezwolenia na wycięcie drzew i krzewów w formie decyzji organu ochrony środowiska,
- działań powodujących niszczenie trawników i innej zieleni służącej wiązaniu gleby,
- stosowania urządzeń powodujących nadmierny hałas lub wibracje,
- korzystania z miejsc magazynowania przeznaczonych dla odpadów przemysłowych wytwarzanych przez CEZ Chorzów (wiat odpadowych i kontenerów CEZ Chorzów na odpady przemysłowe), chyba, że umowa stanowi inaczej w przypadku konkretnego kodu odpadu.

2.3. Zgodnie z ustawą z 14 grudnia 2012 r. o odpadach wytwórcą odpadów jest każdy, którego działalność lub bytowanie powoduje powstawanie odpadów. Zgodnie tą ustawą wytwórcą odpadów powstających w wyniku świadczenia objętych umową usług (zleconych robót) w zakresie budowy, rozbiórki, remontu obiektów, czyszczenia zbiorników lub urządzeń oraz sprzątania, konserwacji i napraw, jest – zgodnie z art. 3 ust.1 pkt. 32 tejże ustawy – podmiot, który świadczy tę usługę (Wykonawca robót/Zleceniobiorca), chyba że umowa stanowi inaczej w odniesieniu do konkretnego kodu odpadu.

Podmiot świadczący ww. usługi (Wykonawca robót/Zleceniobiorca), który jest wytwórcą ww. odpadów, jest zobowiązany do gospodarowania wytworzonymi przez siebie odpadami zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz do prowadzenia ewidencji dot. tych odpadów w systemie BDO (m.in. musi posiadać aktywne konto w rejestrze BDO, a zakres wpisów w tymże rejestrze musi odpowiadać rzeczywistemu zakresowi działalności prowadzonej przez Zleceniobiorcę).

Podmiot świadczący ww. usługi (Wykonawca robót/Zleceniobiorca) – przed wywozem wytworzonego przez siebie odpadu z terenu zakładu – jest zobowiązany zwrócić się do właściwego pracownika CEZ Chorzów nadzorującego pracę, o wystawienie dowodu wywozu odpadu (załącznik nr 4 do procedury CEZ Chorzów NRG_8.3).

- 2.4. Właściciele i pracownicy firm zewnętrznych wykonujących na terenie CEZ Chorzów zlecone prace (np. w ramach długoterminowych umów, remontów bloków, itp.), w czasie których powstają odpady komunalne¹, są zobligowani do postępowania z wytwarzanymi w trakcie tych prac odpadami komunalnymi zgodnie z obowiązującymi przepisami², w tym są zobowiązani do zapewnienia segregacji³ odpadów. Przedstawiciele ww. firm zewnętrznych muszą uregulować⁴ gospodarkę odpadami komunalnymi wytwarzanym przez te firmy na terenie CEZ Chorzów.
- 2.5. Działalność usługowa danej firmy, w trakcie której na terenie CEZ Chorzów ma miejsce uzgodnione korzystanie ze środowiska może być związana z ponoszeniem odpowiednich opłat.
- 2.6. CEZ CHORZÓW zastrzega sobie prawo finansowego obciążania danej firmy, której działalność na terenie zakładu wpływa na wysokość opłat ponoszonych przez CEZ CHORZÓW, kwotami proporcjonalnymi do skali wpływu.
- 2.7. CEZ CHORZÓW zastrzega sobie prawo finansowego obciążania danej firmy, której działalność na terenie zakładu doprowadziła do nałożenia na CEZ Chorzów dodatkowych obciążeń finansowych (np. za brak segregacji odpadów komunalnych lub nieprawidłową segregację; za nieuzgodnione wprowadzanie do środowiska substancji lub energii; za nielegalne podrzucanie do kontenerów CEZ Chorzów odpadów przemysłowych wytworzonych przez Wykonawcę w trakcie prac związanych ze świadczeniem usług objętych umową), kwotami proporcjonalnymi do skali tego dodatkowego obciążenia.
- 2.8. Jeśli w wyniku prowadzonej działalności dana firma spowoduje nadzwyczajne zagrożenie środowiska, tj. nastąpi gwałtowne zdarzenie mogące wywołać znaczne szkody w środowisku lub stwarzające zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi (np. wyciek, rozlanie oleju, chemikaliów, itp.), pracownicy tej firmy zobowiązani są do natychmiastowego zgłoszenia tego faktu Dyżurnemu Inżynierowi Ruchu i pracownikowi CEZ Chorzów odpowiedzialnemu za nadzór nad zleconymi pracami oraz, o ile to możliwe (w szczególności bezpieczne dla zdrowia i życia pracowników firmy zewnętrznej), przystąpić do wstępnych działań ograniczających wyciek (np. z wykorzystaniem sorbentów do ograniczania/likwidacji wycieków, będących na wyposażeniu firmy świadczącej usługę lub będących własnością CEZ Chorzów, a znajdujących się w pobliżu miejsca zdarzenia).

Po otrzymaniu ww. informacji pracownicy CEZ Chorzów podejmują działania zgodnie z procedurą wewnętrzną CEZ Chorzów *NRG_8.11. Identyfikowanie, zapobieganie i nadzorowanie awaryjnych emisji do środowiska oraz likwidacja ich skutków* (w tym m.in. o zdarzeniu jest informowany Szef Zespołu ds. Gospodarki Wodno-chemicznej, Główny Specjalista ds. BHP i PPOŻ i Główny specjalista ds. ochrony środowiska).

¹ Jako odpady komunalne należy tu rozumieć odpady z bytowania na terenie zakładu pracowników firm świadczących usługi – będą to odpady, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych; mogą to być odpady komunalne zmieszane albo odpady komunalne segregowane (np. papier i tektura; szkło; tworzywa sztuczne/metale; odpady zielone). Zgodnie z ustawą *o odpadach* odpady komunalne nie obejmują odpadów z produkcji, rolnictwa, leśnictwa, rybołówstwa, zbiorników bezodpływowych, sieci kanalizacyjnej oraz z oczyszczalni ścieków (w tym osadów ściekowych), pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

² Ustawa z 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*; ustawa z 14 grudnia 2012 r. *o odpadach*.

³ Na terenie Chorzowa obowiązuje podział na 5 frakcji (szkło, tworzywa sztuczne i metale, papier, odpady biodegradowalne, odpady zmieszane).

⁴ Przedstawiciele firm zewnętrznych muszą uregulować gospodarkę odpadami komunalnymi wytwarzanym przez te firmy na terenie CEZ Chorzów. Przykładowo mogą ten obowiązek zrealizować we własnym zakresie zlecając odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych podmiotowi świadczącemu tego typu usługi na terenie Chorzowa, wpisanemu do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych (taka opcja nie wynika wprost z ustawy z 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*, ale w praktyce jest akceptowana i realizowana przez podmioty zajmujące się na terenie Chorzowa gospodarką odpadami komunalnymi).

3. Postanowienia końcowe

- 3.1. Pracownik komórki organizacyjnej CEZ Chorzów bezpośrednio odpowiedzialny za nadzorowanie zleconych prac na bieżąco prowadzi kontrolę przestrzegania przez firmy obce pracujące na terenie CEZ CHORZÓW wymagań przepisów i procedur zakładowych w zakresie ochrony środowiska i gospodarki odpadami. W razie zidentyfikowania nieprawidłowości w tym zakresie poucza pracowników firmy zewnętrznej i przekazuje stosowną informację do przełożonego komórki organizacyjnej CEZ Chorzów odpowiedzialnej za zlecone prace, do kierownictwa Zleceniobiorcy oraz do informacji działu NRG CEZ Chorzów.
- 3.2. Służby ochrony środowiska CEZ CHORZÓW dokonują okresowych kontroli przestrzegania przez firmy obce pracujące na terenie CEZ CHORZÓW wymagań przepisów i procedur zakładowych w zakresie ochrony środowiska i gospodarki odpadami. W razie zidentyfikowania nieprawidłowości w tym zakresie pracownik Działu NRG przekazuje stosowną informację do przełożonego komórki organizacyjnej CEZ Chorzów odpowiedzialnej za zlecone prace.
- 3.3. W przypadku nieprzestrzegania postanowień określonych w punktach powyżej Zleceniodawca może:
 - potrącić karę umowną,
 - odstąpić od umowy z winy Wykonawcy,
 - obciążyć Wykonawcę odszkodowaniem z tytułu powstałej szkody.
- 3.4. Powstający podczas zleconych robót odpad złomu (odpady o kodach 17 04 01 *Miedź, miedź, brąz*, 17 04 02 *Aluminium*, 17 04 05 *Żelazo i stal*, 17 04 07 *Mieszaniny metali*) oraz oleje przetworzone (odpady o kodach 13 01 10* *Mineralne oleje hydrauliczne niezawierające związków chlorowcoorganicznych* i 13 02 05* *Mineralne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe niezawierające związków chlorowcoorganicznych*), pozostają własnością CEZ Chorzów (CEZ Chorzów jest wytwórcą tych odpadów), a ich przekazanie odbywa się – przy udziale pracownika odpowiedzialnego za zlecone prace oraz za wiedzą pracownika odpowiedzialnego za gospodarkę odpadami na terenie CEZ Chorzów – na miejsca wyznaczone dla magazynowania tych odpadów (wskazane w załączniku nr 2 do procedury CEZ Chorzów nr NRG_8.3).